

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/177 RENDELETE

(2021. február 10.)

a 223/2014/EU rendeletnek a Covid19 kitörésével összefüggő válság kezelése érdekében bevezetendő egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 175. cikke harmadik bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ megállapítja a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapra (a továbbiakban: az alap) alkalmazandó szabályokat.
- (2) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság az Unióban jelentkező társadalmi kihívásokra adott válaszként 2017. november 17-én közösen kihirdette a szociális jogok európai pillérét (a továbbiakban: a pillér). A pillér 20 elvet határoz meg, amelyek három kategóriára vannak osztva: esélyegyenlőség és hozzáférés a munkaerőpiachoz; tisztességes munkafeltételek; valamint szociális védelem és társadalmi befogadás. A társadalmilag igazságos és reziliens helyreállítás biztosítása érdekében a Covid19 kitörésével összefüggő válságra adott válaszingtezkedéseket az említett 20 elvnek kell vezérelnie.
- (3) A tagállamokat példa nélküli módon érinti a Covid19 kitörésével összefüggő válság. A válság súlyos gazdasági és társadalmi következményekhez vezetett, és súlyosbította az uniós lakosság szegénység vagy társadalmi kirekesztés veszélyének kitett több mint 20 %-ának helyzetét, elmélyítette a társadalmi szakadékokat, még több munkahely megszűnését okozta, és növelte a munkanélküliségi rátákat, valamint az egyenlőtlenségeket. Ez kivételes helyzetet teremtett, amelyet a pillérrel összhangban egyedi intézkedésekkel sürgősen kezelni kell. A válság aránytalan

⁽¹⁾ HL C 311., 2020.9.18., 82. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2021.január 21-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2021. február 2-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról (HL L 72., 2014.3.12., 1. o.).

társadalmi és gazdasági hatással van a nőkre és lányokra is, és a válság következtében a szegénység egyre inkább női problémává válik. A Bizottságnak és a tagállamoknak az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban továbbra is biztosítaniuk kell a férfiak és nők közötti egyenlőséget, valamint a megkülönböztetésmentesség elvének és a nemi dimenzióknak az alap különböző szakaszaiba és valamennyi tevékenységébe való integrálását.

- (4) A Covid19-válság különösen negatív hatást gyakorol az alapra és a partnerszervezetek azon képességére, hogy támogatást nyújtsanak a válság által leginkább érintett embereknek. 2014-es létrehozása óta az alap évente 13 millió ember, köztük mintegy 4 millió gyermek javát szolgálta. A válság miatt sajnos egyre többeket érint az élelmiszerhiány és az anyagi nélkülözés, valamint a leginkább rászoruló különleges kockázatoknak és további nehézségeknek vannak kitéve. A válság továbbá nagyobb kockázatot jelent a leginkább rászoruló személyek társadalmi befogadása tekintetében. A tagállamok ezért az alap által nyújtott támogatások iránti növekvő igénynek néznek szembe.
- (5) A tagállamok által a Covid19 kitörésének megfékezése érdekében bevezetett kivételes korlátozások miatt a gazdaságot és a társadalmat érő, a tagállamok jóléti rendszereivel szemben további igényeket támasztó és a belső piac működését súlyosan érintő hatalmas sokkhatások orvoslása érdekében az Európai Tanács 2020. április 23-án üdvözölte az erős beruházási komponenset tartalmazó, „helyreállítást szolgáló ütemtervet”, az Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozására szólított fel, megbízta a Bizottságot, hogy mérje fel az igényeket annak érdekében, hogy a forrásokat az Unió leginkább érintett ágazataira és földrajzi területeire lehessen összpontosítani, egyúttal egyértelműsítve a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerettel való kapcsolatot is.
- (6) Az (EU) 2020/2221 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ kiegészítő forrásokat szabadít fel a tagállamok válságelhárítási intézkedéseinek támogatására a Covid19 kitörésének összefüggésében, valamint a szociális, reziliens és fenntartható gazdasági és társadalmi helyreállítás előkészítése céljából. Annak érdekében, hogy hatékonyan lehessen reagálni a Covid19 kitörésének a leginkább rászoruló személyekre gyakorolt társadalmi hatására, az említett rendelet kiegészítő forrásoknak az alap számára való elkülönítését írja elő, amennyiben a tagállam saját szükségleteivel összhangban úgy határoz. Ennek során a tagállamoknak kellően figyelembe kell venniük azt, hogy a Covid19 kitörése óta nőtt a leginkább rászoruló személyek száma, és figyelembe kell venniük az Európai Szociális Alap (ESZA) alapvető szerepét a szegénység felszámolásában, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben és az ESZA működési erejének fenntartásában. Ezenkívül meg kell állapítani a kiegészítő forrásokból a tagállamnak nyújtott technikai segítségnyújtására szolgáló allokáció felső határát. Figyelembe véve a kiegészítő források várhatóan gyors elköltését, az említett kiegészítő forrásokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalásokat is vissza kell vonni a programok zárásakor.
- (7) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. Az említett szabályokat az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ állapítja meg, meghatározva különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatás, közbeszerzés és pénzdíjak útján, valamint közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezve a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszert is tartalmaznak.
- (8) Az uniós költségvetés védelmét szolgáló intézkedések elfogadásakor alapvető fontosságú a végső kedvezményezettek és a kedvezményezettek jogos érdekeinek megfelelő védelme.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2221 rendelete (2020. december 23.) az 1303/2013/EU rendeletnek a Covid19-világjárvány és társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról (HL L 437., 2020.12.28., 30. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

- (9) Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok elegendő pénzügyi eszközzel rendelkezzenek a Covid19-válság szegénységre és társadalmi kirekesztésre gyakorolt hatására tekintettel végrehajtott válságelhárítási intézkedéseik gyors végrehajtásához, valamint a gazdaság és a társadalom szociális, reziliens és fenntartható helyreállításának előkészítéséhez, a kiegészítő forrásokból támogatott intézkedések gyors végrehajtása érdekében magasabb arányú előfinanszírozást kell rendelkezésükre bocsátani. Az előfinanszírozás mértéke azt hivatott biztosítani, hogy a tagállamok azonnali segítségnyújtás céljából a lehető leghamarabb előleget fizethessenek, és a kifizetési kérelmek beérkezését követően gyorsan visszatérítést nyújthassanak a kedvezményezetteknek.
- (10) Annak érdekében, hogy a Covid19 kitörésével összefüggésben enyhítsék az állami költségvetések válságelhárítási intézkedésekkel kapcsolatos terheit, továbbá a gazdaság és a társadalom szociális, reziliens és fenntartható helyreállításának előkészítése érdekében helyénvaló a tagállamoknak kivételes jelleggel lehetőséget biztosítani arra, hogy a kiegészítő forrásokból nyújtott támogatásra akár 100 %-os társfinanszírozási arány alkalmazását kérjék.
- (11) Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok a Covid19 kitörésére reagálva gyorsan kiigazíthassák az alap keretében hozott intézkedéseket, helyénvaló a technikai segítségnyújtás alkalmazási körét pontosító egyedi rendelkezéseket megállapítani.
- (12) Az (EU) 2020/2094 tanácsi rendelettel ⁽⁶⁾ összhangban és az ahhoz elkülönített források keretein belül ezen alap keretében intézkedéseket kell végrehajtani a Covid19-válság példa nélküli hatásainak kezelése érdekében. A kiegészítő forrásokat az említett rendeletben előírt határidők betartásával, valamint az említett rendeletben és az (EU) 2020/2221 rendeletben meghatározott megfelelő feltételekre figyelemmel kell felhasználni.
- (13) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a Covid19 kitörése hatásának és a leginkább rászorulókat sújtó társadalmi-gazdasági következményeinek kezelését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme vagy hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (14) Tekintettel a Covid19 kitörésével kapcsolatos helyzet sürgősségére, helyénvaló, hogy ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lépjen hatályba.
- (15) A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás ⁽⁷⁾ 135. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ és a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat ⁽⁹⁾ azon módosításai, amelyeket az említett megállapodás hatálybalépésének napján vagy azt követően fogadnak el, nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra, amennyiben ezek a módosítások kihatnak az Egyesült Királyság pénzügyi kötelezettségeire. A 223/2014/EU rendelet 6a. cikke alapján 2021 és 2022 tekintetében nyújtott támogatásokhoz az Unió saját forrásainak megemelt felső határa biztosít finanszírozást, ami hatással lenne az Egyesült Királyság pénzügyi kötelezettségeire. Ezért az említett támogatás nem alkalmazandó az Egyesült Királyságra, illetve az Egyesült Királyságban.
- (16) A 223/2014/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

⁽⁶⁾ A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete (2020. december 14.) a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (HL L 433L, 2020.12.22., 23. o.).

⁽⁷⁾ Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

⁽⁹⁾ A Tanács 2014/335/EU, Euratom határozata (2014. május 26.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről (HL L 168., 2014.6.7., 105. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 223/2014/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 6. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Covid19 kitörésére adott válaszként elkülönített, a 6a. cikkben említettek szerinti kiegészítő források kivételével a 2014–2020 közötti időszakban az egyes tagállamok számára az alpból nyújtandó összegek elosztását a III. melléklet tartalmazza. Az egyes tagállamok számára rendelkezésre álló minimális összeg az egész időszakra nézve 3 500 000 EUR.”;

2. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„6a. cikk

Kiegészítő források a Covid19 kitörésével összefüggő válságra adott válaszul

(1) A tagállam által megfelelőnek tartott esetben a Covid19 kitörésével összefüggő válságra adott válaszul növelni kell az e rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében említett forrásokat, az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 92b. cikke (5) bekezdésének hetedik albekezdésével összhangban, az említett bekezdésben megállapított megfelelő feltételek szerint. A kiegészítő források az (EU) 2020/2094 tanácsi rendelet (**) 3. cikkének (1) bekezdése szerinti külső címzett bevételnek minősülnek, és azokra az említett rendelet 3. cikkének (3), (4), (7) és (9) bekezdése vonatkozik. A kiegészítő források hatással lehetnek a 2021. és 2022. évi költségvetési kötelezettségvállalásokra.

(2) A 7. cikk (1) bekezdésétől eltérve az e cikk (1) bekezdésével összhangban kiegészítő forrásokban részesülő operatív programok esetében az időszak 2022. december 31-ig tart.

(3) E rendelet 38. cikkének első bekezdésétől eltérve a kiegészítő forrásokra vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásokat az egyes programok vonatkozásában 2021-ben és 2022-ben kell teljesíteni.

Az e rendelet 59. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a kiegészítő forrásokhoz kapcsolódó költségvetési kötelezettségvállalásokat a programok zárása esetén követendő szabályokkal összhangban kell visszavonni.

(4) A 44. cikk (1) bekezdésében említett előfinanszírozáson túl a Bizottság – egy programnak a kiegészítő források elosztása céljából történő módosítását jóváhagyó bizottsági határozatot követően – a 2021. évre elkülönített kiegészítő források 11 %-ának megfelelő előfinanszírozási összeget fizet.

Az első albekezdésben említett, kezdeti előfinanszírozásként kifizetett összeg legkésőbb a program lezárásakor teljes egészében kivezetésre kerül a Bizottság számláiból.

(5) A 20. cikktől eltérve az e cikk (1) bekezdése szerinti kiegészítő forrásokra akár 100 %-os társfinanszírozási arány is alkalmazható.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

(**) A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete (2020. december 14.) a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (HL L 433I., 2020.12.22., 23. o.);

3. A 27. cikk (4) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A tagállamok kezdeményezésére és az alaptól az operatív program elfogadásakor elkülönített források legfeljebb 5 %-áig, valamint a 6a. cikk (1) bekezdésében említett kiegészítő források legfeljebb 5 %-áig az operatív programból finanszírozhatók az alap végrehajtásához szükséges előkészítő, irányítási, monitoring, adminisztratív és technikai segítségnyújtási, audit-, tájékoztatási, kontroll- és értékelési intézkedések, beleértve az utalványrendszerek előkészítési és működési költségeit, amennyiben ezeket a költségeket az irányító hatóság vagy egy más, nem partnerszervezet közszervezet viseli. Az operatív program finanszírozhatja továbbá a partnerszervezetek és az alap végrehajtásában részt vevő bármely más szereplők kapacitásépítését, illetve a számukra biztosított technikai segítségnyújtást, többek között a válságelhárítási képességnek a Covid19 kitörésének kezelése érdekében történő megerősítése céljából. Az e bekezdésben említett intézkedések vonatkozhatnak a következő programozási időszakra, többek között az alaptól más uniós alapokon keresztül nyújtott támogatás folytonosságának biztosítása érdekében.”;

4. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„63a. cikk

Alkalmazhatóság

A 6a. cikk nem alkalmazandó az Egyesült Királyságra vagy az Egyesült Királyságban. Az említett cikkben a tagállamokra való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy azok nem foglalják magukban az Egyesült Királyságot.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. február 10-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D.M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS